

ACADEMIA ROMÂNĂ

„Dezvoltarea capacității Ministerului Educației Naționale de monitorizare și prognoză a evoluției învățământului superior în raport cu piața muncii”, cod SIPOCA 3

Analiza comparativă, la nivel european privind instrumentele de monitorizare a absolvenților pe piața muncii

ANALIZĂ FUNCȚIONALĂ PRIVIND SISTEMELE DE MONITORIZARE EXISTENTE IN UNIVERSITĂȚI ȘI LA NIVELUL MEN

(Modulul 19 – Rezumat)

Elaborată de către:
Expert IT
Romică Trandafir

București Aprilie 2017

Proiectul „Dezvoltarea capacității Ministerului Educației Naționale de monitorizare și prognoză a evoluției învățământului superior în raport cu piața muncii”, SIPOCA 3 și-a propus să dezvolte „capacitatea administrativă a Ministerului Educației Naționale de a elabora politici bazate pe evidențe, pentru îmbunătățirea ofertelor educaționale ale instituțiilor de învățământ superior, precum și o mai bună corelare a acestora cu nevoile pieței muncii.”

Problema monitorizării traiectoriei profesionale a absolvenților de învățământ superior din România se aliniază acțiunilor similare din alte state europene.

În Marea Britanie monitorizarea absolvenților de studii superioare la nivel național a început cu promoția 1994/1995, având o ritmicitate anuală și începând cu 6 luni de la absolvire.

Absolvenții de studii de licență din Franța, începând cu promoția 2010, au fost monitorizați la 30 de luni de la absolvire, la nivel național.

În Germania, monitorizarea absolvenților de studii superioare a început cu promoția 2007 la 18 luni de la absolvire și apoi la 54 de luni de la absolvire.

Programe de monitorizare la nivel național sunt aplicate și în Ungaria și Cehia.

În Polonia, începând cu anul 2011 s-a legiferat ca universitățile să facă monitorizarea absolvenților.

Tot la nivelul universităților se face monitorizarea absolvenților și în Bulgaria.

În România, monitorizarea

- la nivel național s-a făcut de către UEFISCDI pentru promoțiile 2005-2009, 2006-2010, 2010-2014, proiectele Absolvenții și Piața Muncii și Studenți, Absolvenți și Piața Muncii,
- la nivel de domeniu, de exemplu, drept, inginerie mecanică, științele comunicării și tehnologia informației, Sociologie sau
- la nivel de universitate (pentru raportările ARACIS).

Rezultatul R1, *Analiza comparativă, la nivel european privind instrumentele de monitorizare a absolvenților pe piața muncii*, din proiectul SIPOCA 3, conține 21 de module.

Modulul 19 – *„Analiză funcțională privind sistemele de monitorizare existente în universități și la nivelul MEN”*, are ca obiectiv general „Analiza prin comparație cu privire la instrumentele de monitorizare existente la nivelul învățământului superior din România și la nivelul MEN. „

Pentru atingerea obiectivului s-au:

- inventariat și analizat toate sistemele de monitorizare existente la nivelul celor 48 de universități de stat (incluse în proiect), programele informatice și soft-urile utilizate;
- inventariat și analizat toate sistemele de monitorizare existente la nivelul MEN și instituțiilor subordonate sau aflate în coordonare.

Studiul a fost canalizat în direcția datelor relevante și în directă legătură cu absorbția absolvenților pe piața muncii, dar nu numai.

Pentru realizarea acestor activități s-a stabilit următoarea listă de acțiuni:

- Inventarierea obiectivelor propuse de fiecare sistem de monitorizare din universități, din MENCS și din unitățile subordonate sau aflate în coordonarea MEN,
- Identificarea persoanei/persoanelor care gestionează sistemul de monitorizare din universități, din MEN și din unitățile subordonate sau aflate în coordonarea MEN,
- Stabilirea modalităților de interacțiune cu persoana/persoanele care gestionează sistemul de monitorizare din universități, din MEN și din unitățile subordonate sau aflate în coordonarea MEN,
- Stabilirea unui chestionar pentru discuțiile cu persoana/persoanele care gestionează sistemul de monitorizare din universități, din MEN și din unitățile subordonate sau aflate în coordonarea MEN,
- Stabilirea grupului țintă pentru sistemul de monitorizare,
- Identificarea rezultatelor ce pot fi obținute cu sistemele de monitorizare actuale și a beneficiarilor acestor rezultate,
- Analiza oportunității adăugării de noi informații de intrare în sistemul de monitorizare în vederea obținerii de informații necesare/solicitate de beneficiarii potențiali,
- Analiza oportunității uniformizării softului pentru monitorizarea absolvenților pe piața muncii.

În *Introducere* sunt trecute în revistă câteva date legate de proiectul SIPOCA 3, aspecte generale privind analiza funcțională a unui proiect și câteva considerații asupra calității educației universitare în viziunea ARACIS.

Secțiunea 2 – *Analiză funcțională privind sistemele de monitorizare existente la nivelul MEN* – conține analiza unor proiecte privind monitorizarea absolvenților de învățământ superior (cele trei cicluri: licență, master, doctorat) din perioada 2007-2013, proiecte aflate în coordonarea MEN și instituțiilor subordonate sau aflate în coordonare.

În Secțiunea 3 – *Analiză funcțională privind sistemele de monitorizare a absolvenților existente în universități* – se prezintă analiza funcțională privind sistemele de monitorizare a absolvenților existente în universități.

Secțiunea 4 – *Concluzii generale* – rezumă concluziile analizei întreprinse în secțiunile anterioare cu accent pe ceea ce se poate folosi în sistemul informatic ce va fi propus în proiectul SIPOCA 3 și măsuri ce se pot întreprinde pentru a spori numărul respondenților în anchetele viitoare.

Lucrarea se încheie cu o listă de referințe bibliografice conținând sursa datelor prezentate.

În Anexa A este trecut „*Chestionar pentru culegerea de informații privind existența unei forme de monitorizare a absorbției absolvenților universității pe piața muncii sau ghidarea acestora în acțiunea de găsire a unui loc de muncă*”, iar anexa B reprezintă invitația trimisă către universitățile publice de a furniza informații cu privire la proiectele vizând monitorizarea absolvenților în care respectivele universități au fost inițiatore sau partener. Anexa C conține *Lista universităților publice incluse în proiectul SIPOCA 3* invitate să furnizeze date necesare îndeplinirii obiectivelor proiectului.

În finalul lucrării este trecută *Lista abrevierilor și acronimelor* întâlnite în text.

Analiza realizată în lucrare vizează: inițiatorul proiectului, partenerii, finanțarea, universități incluse în proiect, grupul țintă, scopul și obiectivele generale și specifice, beneficiar, rezultatele finale, modalități de culegere a informației primare, puncte tari și puncte slabe pentru fiecare proiect considerat.

Urmărind această grilă comună s-au analizat proiectele: Absolvenții și Piața Muncii (I și II) -APM, Studenți, Absolvenți și Piața Muncii-SAPM, Managementul corelării sistemului de învățământ cu piața muncii - INSERT, Adaptarea activă a educației universitare la cerințele pieței muncii, Sociolog pe piața muncii, DOCIS, precum și unele sisteme de monitorizare realizate în unele universități incluse în proiect.

În urma analizei care s-a efectuat s-au desprins următoarele concluzii și propuneri.

- Există la nivel național – MEN sau unități aflate în subordonare sau aflate în coordonare – preocupări vizând traiectoria absolvenților de învățământ superior.

- S-au creat platforme la nivel național sau local pentru monitorizarea traiectoriei absolvenților pentru anumite promoții și pentru diferite cicluri de studii universitare.

- Există universități care țin o evidență manuală a absorbției absolvenților pe piața muncii. La eliberarea diplomei de absolvire (cam după 6 luni de zile) li se cere absolvenților de către secretariatele universităților să completeze chestionare, promovate de respectivele universități, cu date care să fie apoi utilizate în urmărirea traiectoriei post-absolvire.

- S-a constatat o participare scăzută a absolvenților la acțiunea de colectare de date.

- În conștientizarea absolvenților de studii superioare asupra importanței completării chestionarelor privind traiectoria lor profesională, un rol important îl au Centrele de Consiliere și Orientare în Carieră, asociațiile studențești și Alunni.

- Se impune instituționalizarea activității de monitorizare a traiectoriei absolvenților, având în vedere și faptul că în evaluarea externă a universității intervine și această dimensiune a calității actului didactic – indicele de absorbție a absolvenților universităților pe piața muncii.

- Prin stabilirea unei metodologii privind traiectoria absolvenților pe piața muncii se pot preciza:

o colectivul fiecărei universități care are în responsabilitate gestiunea și actualizarea bazei de date cu traiectoria absolvenților,

o intervalul de timp după care începe colectarea datelor privind absolvenții unei promoții,

o lansarea chestionarelor pentru colectarea datelor,

o perioada de timp cât această promoție este monitorizată,

o ritmicitatea obținerii rapoartelor/statisticilor la nivel național/local,

o trimiterea acestor rapoarte/statistici celor interesați: conducerea universității, ARACIS, MEN, INS, Ministerul Muncii și Justiției Sociale etc.

- Pe fondul solicitărilor frecvente adresate universităților privind rapoarte/statistici despre studenți/absolvenți din partea diferitelor organizații s-a constatat o dispoziție scăzută a universităților pentru completarea chestionarului destinat colectării datelor pentru proiectul SIPOCA 3.

- Prin realizarea platformei SIPOCA 3 răspunsul la solicitările care acum sunt consumatoare de timp și energie va fi obținut ușor, simplu și rapid de către cei interesați (MEN, ARACIS etc), fără a mai solicita universitatea, în sarcina universității rămânând doar ținerea la zi a bazei de date.

- Uniformizarea softului privind monitorizarea traiectoriei absolvenților studiilor universitare va asigura realizarea rapidă a situațiilor statistice la nivel de MEN, universitate, domeniu, specializare, regiune geografică, gen, origine **socială**, tip de liceu absolvit etc, prin agregarea/dezagregarea datelor din baza de date creată la nivel național.

- Platforma SIPOCA 3 va avea un modul care va genera automat invitații către absolvenți pentru completarea chestionarului propus, datele personale ale absolvenților, anume:

- Educație preuniversitară;
- Studii universitare;
- Alte forme de educație și formare profesională;
- Programul de studii de licență absolvit;
- Condiții de studiu și competențe dobândite;
- Date biografice;

fiind luate din RMU, iar datele referitoare la :

- Căutarea unui loc de muncă după absolvire;
- Primul loc de muncă după absolvire;
- Locul de muncă și profesia în prezent;
- Evaluarea retrospectivă a programului de studii

râmând a fi completate în chestionarul generat de sistem.

Astfel va crește numărul chestionarelor completate integral și statisticile vor fi mai apropiate de situația reală.

- Platforma SIPOCA 3 va avea o rubrică destinată angajatorilor – un forum care să asigure o interacțiune universitate-angajator-viitor absolvent.